

PRAVILNIK

O USLOVIMA I NAČINU GAJENJA I SELIDBE PČELA, SADRŽINI UVERENJA O TRANSPORTU, KAO I O USLOVIMA ZA IZDAVANJE SAGLASNOSTI DA PČELARI IZ DRUGIH ZEMALJA MOGU KORISTITI PČELINJU PAŠU NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE

("Sl. glasnik RS", br. 73/2010)

I UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se propisuju uslovi i način gajenja i selidbe pčela, sadržina uverenja o transportu, kao i uslovi za izdavanje saglasnosti da pčelari iz drugih zemalja mogu koristiti pčelinju pašu na teritoriji Republike Srbije.

Značenje pojedinih izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) *katastar pčelinje paše* jeste zbirka podataka o prisustvu medonosnog bilja na određenom području koji vodi regionalna odgajivačka organizacija (u daljem tekstu: katastar);
- 2) *medonosni pašnjak* jeste prostor za sakupljanje pčelinje hrane koji koriste pčelinja društva sa jednog pčelinjaka;
- 3) *nepredvidljiva paša* jeste paša čiji početak, trajanje i završetak, kao i područje na kojoj se pojavljuje nije iskustveno poznato;
- 4) *pašni red* utvrđuje način korišćenja pčelinje paše, kao i gajenja pčela na toj pčelinjoj paši;
- 5) *poverenik pašnog reda* jeste fizičko lice određeno od strane regionalne odgajivačke organizacije za sprovođenje pašnog reda, koji mora da bude osposobljen za rad sa GPS i računarskom opremom;
- 6) *predvidljiva paša* jeste paša čiji je početak, trajanje i završetak, kao i područje na kojoj se pojavljuje iskustveno poznato;
- 7) *pčelinjak* je skup košnica sa pripadajućim pčelinjim društvima;
- 8) *pčelar* je pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje je vlasnik pčelinjaka, odnosno lice koje ima pravo čuvanja, gajenja, transporta i korišćenja pčela;
- 9) *pčelinju pašu* čini medonosno bilje određene strukture na određenom području;
- 10) *stajalište* jeste unapred dogovorena mikro lokacija na koju pčelar dovozi svoja pčelinja društva radi korišćenja pčelinje paše.

II USLOVI I NAČIN GAJENJA PČELA

Pčelinjak

Član 3

Gajenje pčela vrši se u pčelinjaku, koji može da se nalazi na otvorenom prostoru, na prevoznom sredstvu i u objektu izgrađenom od čvrstog materijala.

Vrste pčelinjaka

Član 4

Pčelinjak, u zavisnosti da li se preseljava sa stalnog mesta držanja može biti:

- 1) stacionirani pčelinjak;
- 2) seleći pčelinjak.

Stacionirani pčelinjak jeste pčelinjak u kojem pčelinja društva borave u toku cele godine.

Seleći pčelinjak jeste pčelinjak koji pčelar, u sezoni cvetanja medonosnog bilja, seli sa jedne pčelinje paše na drugu pčelinju pašu.

Uslovi gajenja pčela u stacioniranom pčelinjaku

Član 5

Gajenje pčela može da se vrši u stacioniranom pčelinjaku pod uslovom da:

- 1) je postavljen na udaljenosti koja mora biti najmanje:

- (1) 500 metara od proizvođačkih i preradivačkih pogona, koji vrše preradu poljoprivrednih proizvoda, odnosno 100 metara od ostalih pogona,
- (2) 100 metara od autoputa, železničke pruge, aerodroma, a leta pri smeštaju pčelinjaka ne smeju biti okrenuta prema autoputu, železničkoj pruzi i aerodromu,
- (3) 20 metara od objekata za boravak ljudi ili gajenje životinja,
- (4) 100 metara od predškolske ili školske ustanove, internata, igrališta i drugih sportskih terena za decu i odrasle,
- (5) 15 metara od kategorisanog puta, odnosno najmanje pet metara ako između pčelinjaka i kategorisanog puta postoji prepreka visine 2,20 metra (zid, objekat, gusto zasađena stabla, živa ograda, ograda bez otvora i drugo),
- (6) 500 metara od susednog pčelinjaka koji ima najmanje 21 košnicu ili 200 metara od susednog pčelinjaka koji ima do 20 košnica, a koji se nalaze van naseljenog mesta,
- (7) 300 metara, kao i bočno 150 metara od susednog pčelinjaka u pravcu izleta pčela, na paši ratarskih, voćarskih i industrijskih medonosnih kultura, koji se nalazi van naseljenog mesta,
- (8) 50 metara od prvog susednog pčelinjaka, koji se nalazi u naseljenom mestu;

- 2) leta svih košnica, nukleusa i oplodnjaka ne budu direktno okrenuta prema:

- (1) vratima i prozorima stambenih i poslovnih zgrada, predškolskih i školskih ustanova, internata, staja za stoku i kategorisanim putevima,
- (2) međi susednog imanja, ako je pčelinjak na udaljenosti manjoj od pet metara od međe,

3) pčelar ima pismenu saglasnost vlasnika - korisnika zemljišta za postavljanje pčelinjaka u slučaju da pčelinjak nije postavljen na zemljištu koje je u svojini pčelara.

Izuzetno od odredbe stava 1. tačka 1. podtač. (3), (6) i (8) ovog člana udaljenost od susednog pčelinjaka, može biti i manja ako se pčelari susednih pčelinjaka ili vlasnici objekata za boravak ljudi ili gajenje životinja o tome pismeno saglase.

Stacionirani pčelinjak se može postaviti u zaštićenom području pod uslovima koje odredi upravljač zaštićenog područja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Stacionirani pčelinjak se ne može postavljati u gusto naseljenoj gradskoj zoni, osim uz saglasnost jedinice lokalne samouprave.

Uslovi gajenja pčela u selećem pčelinjaku

Član 6

Gajenje pčela može da se vrši u selećem pčelinjaku ako su ispunjeni uslovi iz člana 5. ovog pravilnika i ako je:

1) poverenik pašnog reda, u skladu sa kapacitetom pčelinje paše, pre dovoženja pčelinjaka dogovorio njegov smeštaj s vlasnikom, odnosno korisnikom zemljišta u slučaju da se pčelinjak ne postavlja na zemljištu koje je u svojini pčelara;

2) pčelar samostalno dogovorio s vlasnikom, odnosno korisnikom zemljišta smeštaj pčelinjaka i o tome obavestio poverenika pašnog reda u roku od 48 sati od postignutog dogovora;

3) seleći pčelinjak udaljen od susednog selećeg pčelinjaka najmanje 200 metara vazdušne linije, odnosno najmanje 500 metara od stacioniranog pčelinjaka.

Izuzetno od odredbe stava 1. tačka 3) ovog člana udaljenost od susednog stacioniranog pčelinjaka može biti i manja, ako se pčelari susednih pčelinjaka o tome pismeno saglase.

U slučaju postavljanja selećeg pčelinjaka na stajalište, radi prezimljavanja pčelinjih društava, udaljenost između stajališta za prezimljavanje i najbližeg stacioniranog pčelinjaka mora biti najmanje 500 metara.

Postavljanje pčelinjaka

Član 7

Prednost za postavljanje pčelinjaka ima pčelar koji je prvi formirao ili doselio pčelinjak na izabrano stajalište, osim ako propisom kojim se uređuje katastar nije drugačije propisano.

Posle postavljanja pčelinjaka u zaštitnom pojasu, mora se odmah na vidljivom mestu postaviti ploča pravougaonog oblika, dimenzija najmanje 20 x 30 cm, na kojoj je čitko ispisano ime i prezime, odnosno naziv, adresa i telefonski broj pčelara, kao i ID broj gazdinstva iz Centralne baze o obeležavanju životinja (u daljem tekstu: Centralna baza).

Pašni red

Član 8

Pašnim redom se određuje:

1) poverenik pašnog reda;

2) površina medonosnog pašnjaka;

- 3) preporučena naseljenost pčelinjim društvima u odnosu na površinu i vrstu paše;
- 4) raspored stacioniranih pčelinjaka, kao i raspored nezauzetih stajališta koja su određena za privremeno dovoženje selećih pčelinjaka na pašu;
- 5) način dodeljivanja stajališta;
- 6) način uređenja i označavanja stajališta;
- 7) postupak selidbe pčelinjih društava sa stajališta.

Pašni red mora biti usklađen sa katastrom.

Predvidljiva paša

Član 9

Povereniku pašnog reda dostavlja se prijava za dodelu stajališta (u daljem tekstu: prijava) pre predvidljive paše ili namere dovoženja pčelinjih društava na prezimljavanje, koja sadrži sledeće podatke:

- 1) ime i prezime, adresu, odnosno naziv, sedište i telefonski broj pčelara;
- 2) ID broj gazdinstva iz Centralne baze;
- 3) planirani datum dovoženja i odvoženja pčelinjih društava;
- 4) broj i vrstu prevoznih sredstava i broj pčelinjih društava;
- 5) odgovarajuću zootehničku dokumentaciju i dokumentaciju u skladu sa propisom kojim se uređuje zdravstvena zaštita životinja;
- 6) planirano stajalište.

Po podnetoj prijavi daje se saglasnost za smeštaj pčelinjih društava ili se pčelar obaveštava da se njegova prijava odbija uz navođenje razloga za odbijanje.

Saglasnost iz stava 2. ovog člana daje se na Obrascu - Saglasnost za smeštaj pčelinjih društava, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Nepredvidljiva paša

Član 10

Na način iz člana 9. ovog pravilnika vrši se i dovoženje pčelinjih društava na nepredvidljivu pašu, ako na medonosnom pašnjaku postoji slobodno mesto za njihovo dovoženje.

U slučaju izdavanja saglasnosti za smeštaj pčelinjih društava na nepredvidljivu pašu, pčelinjak se na toj paši raspoređuje u roku od 24 sata od podnošenja prijave.

Postavljanje selećeg pčelinjaka na pčelinju pašu

Član 11

U skladu sa kapacitetom medonosnog pašnjaka, pre dovoženja selećeg pčelinjaka, dogovara se njegovo postavljanje sa vlasnikom, odnosno korisnikom zemljišta.

Postupanje u slučaju prestanka pčelinje paše i nastanka štete

Član 12

Ako je pčelinja paša završena i ne postoji mogućnost njenog obnavljanja ili ako se gajenjem pčela pričinila šteta vlasniku, odnosno korisniku zemljišta pčelinjak se seli sa medonosnog pašnjaka.

Ako se gajenjem pčela pričinila šteta vlasniku, odnosno korisniku zemljišta, postupa se u skladu sa zakonom kojim se uređuje naknada štete.

III USLOVI I NAČIN SELIDBE PČELA

Član 13

Selidba pčela može se obavljati svim prevoznim sredstvima.

Prilikom selidbe pčela leta na košnicama moraju biti zatvorena i košnice obezbeđene, tako da za vreme selidbe pčele ne mogu izletati iz košnica.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, ako se selidba pčela obavlja noću po asvaltnom putu, leta košnica mogu biti otvorena.

Lice koje vrši selidbu pčela mora da ima uverenje o transportu u skladu sa zakonom.

Selidba pčela na pčelinju pašu može da se vrši ako je obezbeđena pratnja pčelara.

Izuzetno od odredbe iz stava 5. ovog člana, paketni rojevi i matice s pčelama pratiljama koje se prevoze ne moraju imati pratnju.

U slučaju pojave vremenske nepogode, požara, poplave, pojave grabeži na pčelinjaku i slično, pčelar može da preseli pčelinjak bez odlaganja, o čemu obaveštava poverenika pašnog reda i nadležnu veterinarsku službu.

IV SADRŽINA UVERENJA O TRANSPORTU

Član 14

Uverenje o transportu mora da sadrži naročito podatke o vlasniku pčelinjaka, broju pčelinjih društava koja se sele, polaznom mestu i odredištu na koje se sele pčelinja društva, kao i podatke koji su utvrđeni u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo.

V USLOVI ZA IZDAVANJE SAGLASNOSTI DA PČELARI IZ DRUGIH ZEMALJA MOGU KORISTITI PČELINJU PAŠU NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE

Član 15

Pčelari iz drugih zemalja mogu koristiti pčelinju pašu na teritoriji Republike Srbije, postavljati seleći pčelinjak i vršiti transport pčela pod sledećim uslovima:

- 1) da gaje pčele rase *Apis mellifera carnica*;
- 2) da imaju uverenje o zdravstvenom stanju izdato od strane nadležnog organa zemlje iz koje se dovoze pčelinja društva, kao i uverenje o zdravstvenom stanju izdato u skladu sa propisom kojim se uređuje zdravstvena zaštita životinja.

VI ZAVRŠNA ODREDBA

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba čl. 8. do 12. koje se primenjuju od 1. januara 2013. godine.

Obrazac Saglasnost za smeštaj pčelinjih društava

Jedinstveni broj iz evidencije pčelara i pčelinjaka:

Identifikacioni broj poljoprivrednog gazdinstva (ako postoji):

Ime i prezime / naziv pravnog lica:

Mesto stanovanja držaoca pčela/sedište i poštanski broj mesta:

Ulica i kućni broj:

Tipovi košnica i broj pčelinjih društava koja se nalaze na stacionarnom pčelinjaku ili dovoze na pašu:

LR	<input type="text"/>	DB	<input type="text"/>	Pološke	<input type="text"/>
AŽ	<input type="text"/>	Ostale	<input type="text"/>	Trmke i slično	<input type="text"/>
Ukupno pčelinjih društava					<input type="text"/>

Mesto smeštaja - stajalište:

Lokacija	Vrsta medonosne paše	GPS kordinate
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Planirani datum dolaska pčelinjih društava:

Planirani datum odlaska:

Podaci o procenjenoj površini i količini medonosne paše na stajalištu po vrstama medonosne paše (popunjava Poverenik)

<input type="text"/>
<input type="text"/>
<input type="text"/>

Opterećenje medonosnog pašnjaka, broj pčelinjih društava po hektaru medonosnog bilja (popunjava Poverenik)

<input type="text"/>
<input type="text"/>

U _____, dana _____ 20 ____ godine.

M.P.

(Povernik pašnog reda)
Regionalna odgajivačka organizacija